

Indikaatori “Veterinaarkulud” analüüs 2018. aasta kohta

Sisukord

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2018. aastal	3
Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüübiti 2015. – 2018. aastal	4
Kokkuvõte	5

Jooniste loetelu

Joonis 1. Veterinaarkulud piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal	3
Joonis 2. Veterinaarkulud lihaveisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal	3
Joonis 3. Veterinaarkulud piima- ja lihaveisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal	4
Joonis 4. Veterinaarkulud lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal	4
Joonis 5. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes 2015. - 2018. aastal	5

Lisade loetelu

Lisa 1. Veterinaarkulud loomühiku kohta LHT taotlenud ja mittetaotlenud ettevõtetes tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2018. a. kohta	
--	--

Metoodika

MAK 2014-2020 meetme 14.1 „Loomade heaolu toetus“ eesmärgiks on tõsta loomakasvatajate teadlikkust loomade heaolust ja toetada põllumajandustootjaid, kes täidavad loomade heaolu kõrgemaid nõudeid, parandades sellega loomade heaolu ja tervist ning tagades neile loomuasemad pidamistingimused. Eesmärkide jälgimiseks on võetud kasutusele indikaator "veterinaarkulud", mille analüüsiobjektiks on veterinaartasude ja ravimitega seotud kulud keskmiselt ühe loomühiku kohta.

Kõik indikaatori "veterinaarkulud" näitajad on arvatud kaalutud keskmistena, mis annab võimaluse üldistada saadud tulemusi gruppi kuuluvate põllumajandustootjate üldkogumi kohta. Loomade heaolu toetust (MAK 2014–2020 meede 14.1) taotlenud ettevõtete üldkogumina on kasutatud vastavat toetust taotlenud põllumajandustootjate PRIA toetuste registri andmeid 2018. aasta kohta. Igale toetust taotlenud tootjale määrati tootmistüüp ja majanduslik suurus vastavalt PRIA loomade ja põldude registri andmetele loomade arvu ja maakasutuse kohta 2018. aastal. Arvutuste aluseks olid standardtoodangu koefitsiendid¹ "ST 2013".

Veterinaarkulud loomühiku kohta loomade heaolu toetust taotlenud tootjate tulemusi (edaspidi LHT taotlejad) analüüsiti tootmistüüpide (piimatootmine, lihavesikasvatus, piima- ja lihavesikasvatus, lamba- ja kitsekasvatus, sea- ja linnukasvatus) ja suurusgruppide lõikes. Erinevuste hindamiseks on lisaks LHT taotlejate tulemustele välja toodud ka nende ettevõtete tulemused, kes seda toetust 2018. aastal ei taotlenud (edaspidi LHT mittetaotlejad), kuid kes vastasid loomade heaolu toetuse saamise tingimustele (kellel oli loomi vähemalt 2 loomühiku ulatuses või vähemalt 50 munakana ja polnud mahetootjad). Loomühikute (lü) arvestamisel kasutati järgmisi koefitsiente: vähemalt kuue kuu vanune veis - 1; vähemalt kuue kuu vanune hobune - 1; vasikas - 0,4; emis - 0,5; siga - 0,3; lammas ja kits - 0,15; munakana - 0,014. Tulemuste analüüsimiseks moodustati suurusgrupid (Tabel 1), mille aluseks oli loomade arv ettevõttes. Analüüsi kaasatud ettevõtete arv ja põllumajandustootjate esindatus on toodud Lisa 1.

Tabel 1. Suurusgrupid loomade arvu alusel

Suurusgrupp	Loomade arv	
	Veised	Lambad ja kitsed
1	1-50	1-100
2	51-200	101-500
3	201-500	>500
4	>500	

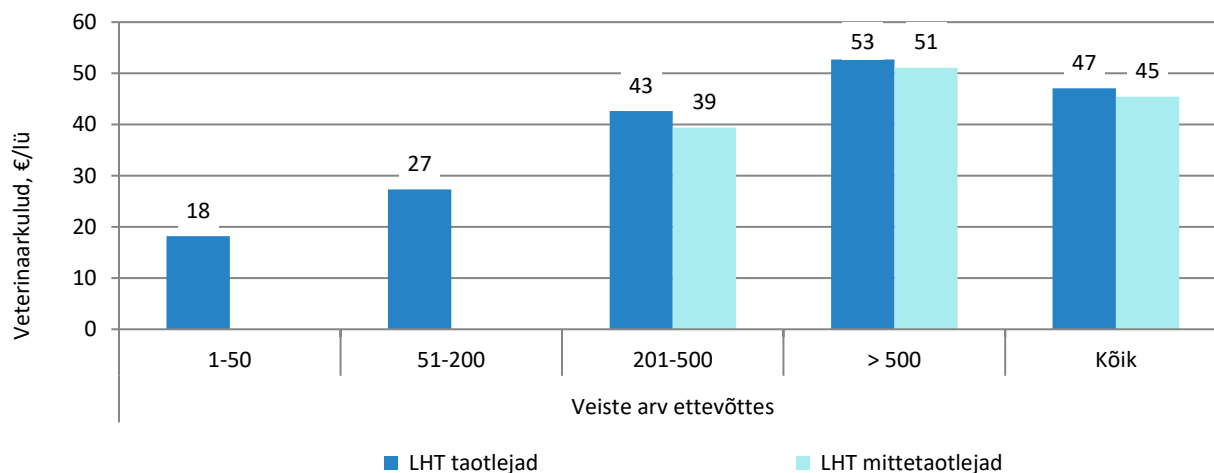
Andmete konfidentsiaalsuse tagamiseks on FADNi andmete kasutamisel minimaalne grupi suurus andmete avalikustamiseks vähemalt viis ettevõtet ning kui mõnes suurusgrupis oli nende aastate jooksul valimis vähem kui viis ettevõtet, siis ei saanud vastava suurusgrupi tulemusi avaldada. Veterinaarkulu sisaldab nii ravimeid, veterinaararsti visiiti, konsultatsiooni jmt, mida loomakasvataja arvestab ettevõttes sellesse kululiiki. Loomade heaolu toetust (MAK 2014–2020 meede 14.1) taotlenud ning mittetaotlenud ettevõtete koondtulemused 2015. - 2018. aastal tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes on esitatud tabelites 2 – 31 (Lisa 1).

¹ Standardtoodangu koefitsiendid "2013" (2011-2015 keskmine)

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2018. aastal

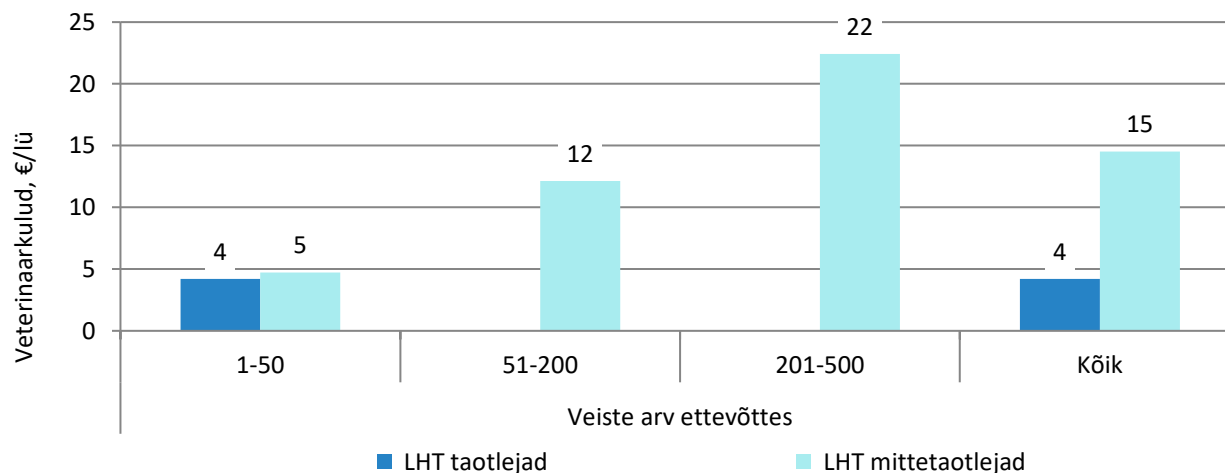
Piimatootjate grupis (veiste arvu järgi grupeerituna) võib täheldada, ning seda nii LHT taotlejate kui ka LHT mittetaotlejate puhul, et mida suurem piimatootmisettevõtte, seda suuremad on veterinaarkulud loomühiku kohta – kui LHT taotlenud kõige väiksemas piimatootjate grupis oli see näitaja 18 €/lü, siis kõige suuremate piimatootjate grupis olid veterinaarkulud 53 €/lü (Joonis 1). Piimaveisekasvatajatel, kes on taotlenud LHT, on veterinaarkulud suuremad kui LHT mittetaotlenutel.

LHT taotlenud piimaveisekasvatajatel oli veterinaarkulu loomühiku kohta (€/lü) suurem kui LHT mittetaotlenutel.

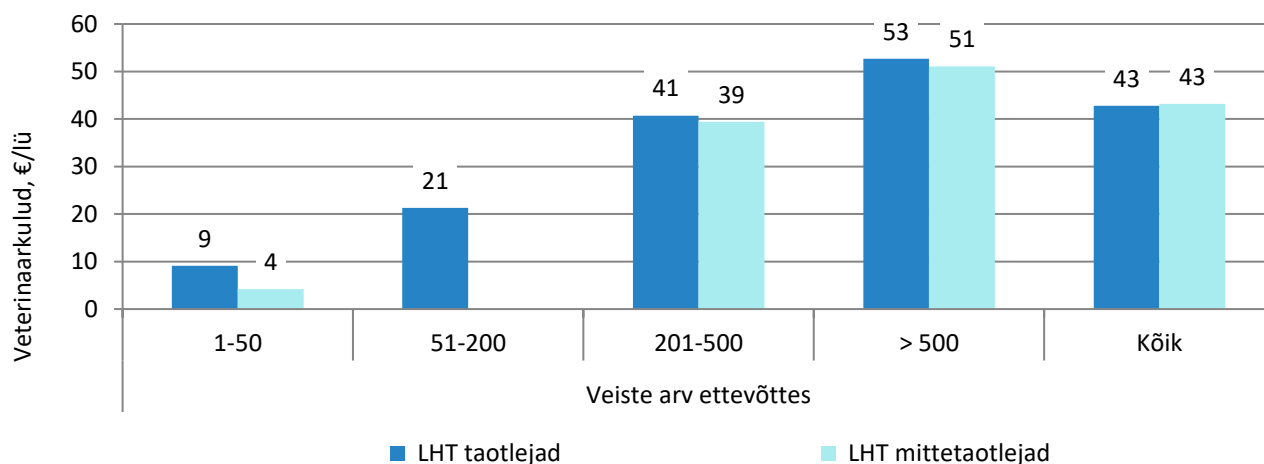
Joonis 1. Veterinaarkulud piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal

Lihaveisekasvatuse ettevõtete grupeerimisel veiste arvu järgi: mida suurem ettevõtte, seda suuremad veterinaarkulud loomühiku kohta. Väiketootjatel oli see näitaja vahemikus 4-5 €/lü, rohkem kui 51 ja kuni 500 loomaga LHT mittetaotlenud ettevõtetes vastavalt 12 ja 22 €/lü (Joonis 2). Piimaveisekasvatajatel on veterinaarkulud kuni 3 korda suuremad kui lihavesikasvatajatel.

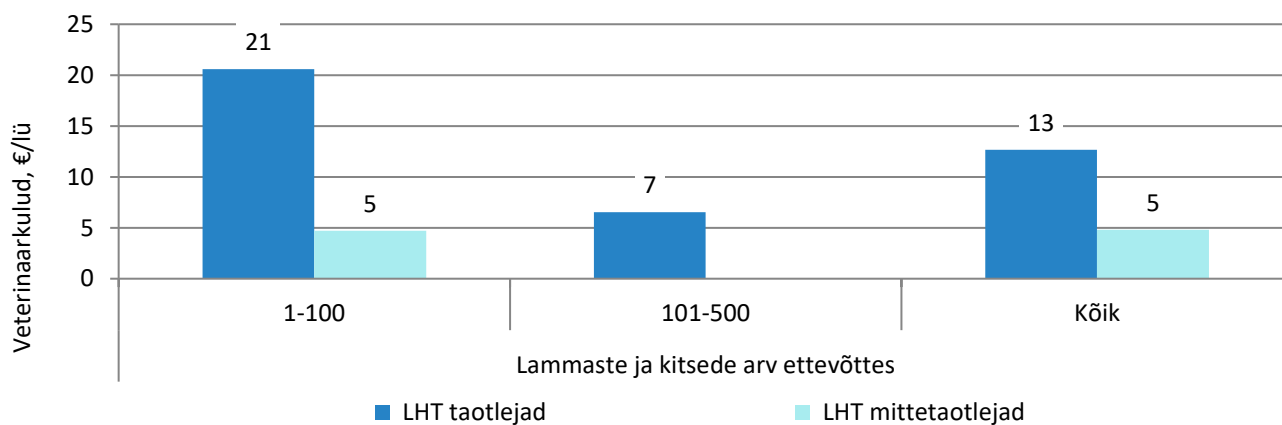
Joonis 2. Veterinaarkulud lihavesikasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal

Veiste arvu järgi grupeerides (piima- ja lihavesikasvatuse tootmistüüp koos) olid veterinaarkulud loomühiku kohta natuke suuremad neis ettevõtetes, kes olid taotlenud LHT ja kus oli rohkem loomi (Joonis 3).

Joonis 3. Veterinaarkulud piima- ja lihavesikasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal

Võrreldes LHT taotlejate ning LHT mittetaotlejate lamba- ja kitsekasvatuse ettevõtete veterinaarkulusid loomühiku kohta, selgus, et 2018. aastal kuni 100 loomaga ettevõtete LHT taotlejate veterinaarkulu oli märgatavalt suurem kui LHT mittetaotlejatel (Joonis 4). Suuremate lamba- ja kitsekasvatuse ettevõtete grupis (101 – 500 looma) oli LHT taotlejate veterinaarkulu loomühiku kohta 7 eurot.

Joonis 4. Veterinaarkulud lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes suurusgruppide lõikes 2018. aastal

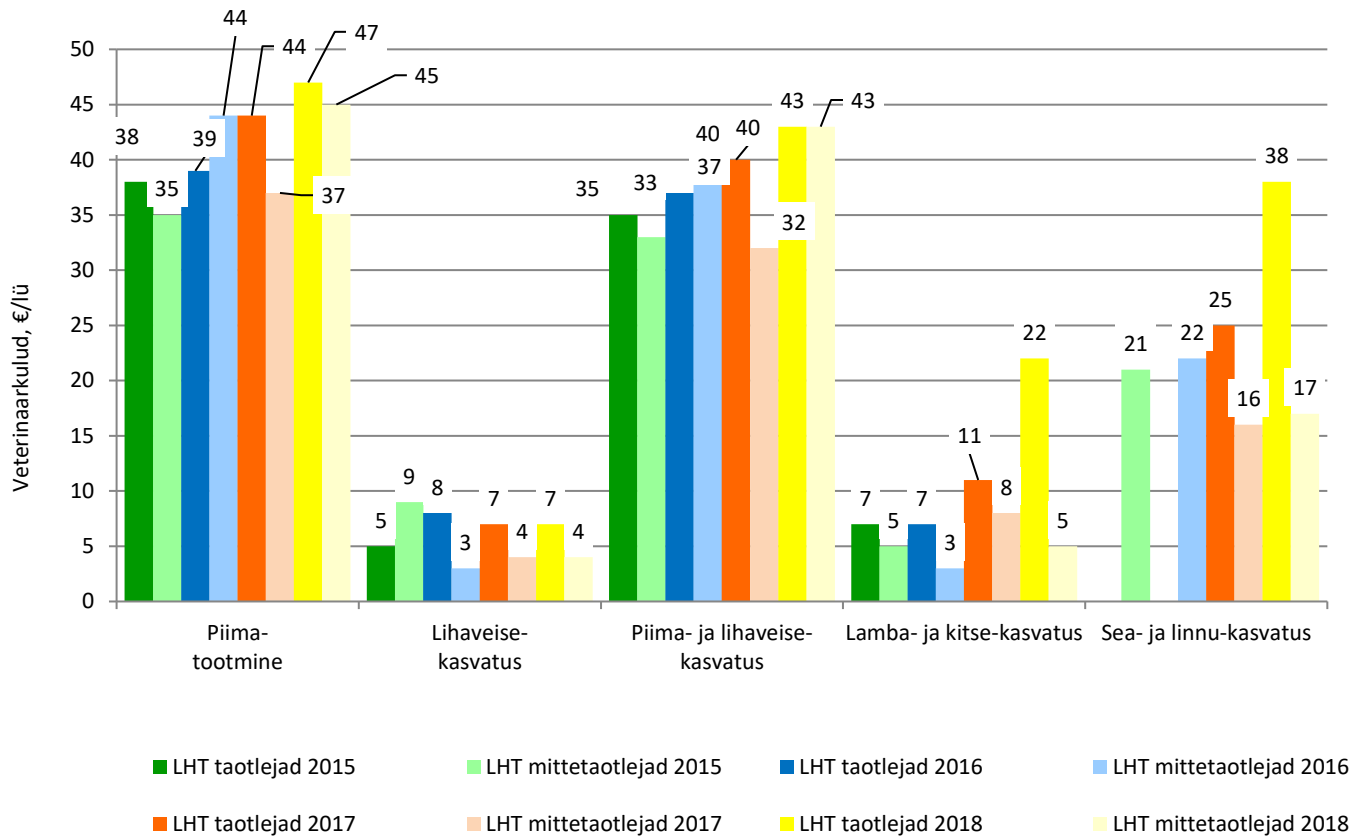
Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüübiti 2015. – 2018. aastal

Loomühiku kohta keskmiselt arvestatuna olid LHT taotlejatel veterinaarkulud 2018. aastal kõige suuremad LHT piimatootjatel 47 €/lüh, LHT mittetaotlejatel 45€/lüh (Joonis 5). 2015. aastal olid LHT taotlejate piimatootjate veterinaarkulud 38 €/lüh ja LHT mittetaotlejatel 35 €/lüh.

LHT taotlenud lihavesikasvatajatel on olnud veterinaarkulud kõigil vaatlusalustel aastatel 5-8 €/lüh, LHT mittetaotlejatel 3-9 €/lüh.

LHT taotlenud lamba- ja kitsekasvatajatel on veterinaarkulud aasta aastalt suurenenud, kui 2015. aastal oli see 7 €/lüh, siis 2018. aastal lausa 22 €/lüh kohta. LHT mittetaotlejatest lamba- ja kitsekasvatajatel on veterinaarkulu jäänud vahemikku 3-8 €/lüh.

Sea- ja linnukasvatuse tootmistüübis on kahe aasta võrdlusena LHT mittetaotlejate veterinaarkulud loomühiku kohta olnud madalamad kui LHT taotlejatel. 2018. aastal oli LHT taotlenutel (38 €/lüh) ja mittetaotlenutel (17 €/lüh).

Joonis 5. Veterinaarkulud tootmistüüpide lõikes 2015. - 2018. aastal

Kokkuvõte

- Piimaveisekasvatajatel, samuti sea- ja linnukasvatuse grupis, kes olid taotlenud LHT, olid veterinaarkulud 2018. aastal suuremad kui LHT mittetaotlenutel, lihaveisekasvatajatel vastupidi.
- LHT taotlenud piimatootjatel oli keskmine veterinaarkulu 47 €/lü kohta, lihaveisekasvatajatel aga 7 €/lü kohta.
- Veiste arvu järgi grupeerides (piima- ja lihaveisekasvatuse tootmistüüp koos) olid veterinaarkulud loomühiku kohta natuke suuremad neis ettevõtetes, kes olid taotlenud LHT ja kus oli rohkem loomi.
- Lamba- ja kitsekasvatuse ettevõtetel oli LHT taotlejate keskmine veterinaarkulu loomühiku kohta 22 €/lü, LHT mittetaotlejatel 5 €/lü.

Lisa 1. Veterinaarkulud loomühiku kohta LHT taotlenud ja mittetaotlenud ettevõtetes tootmistüüpide ja suurusgruppide lõikes 2018. a. kohta

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide lõikes, 2018*(Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)*

	Piima- tootmine	Lihaveise- kasvatus	Piima- ja lihaveise- kasvatus	Lamba- ja kits- kasvatus	Sea- ja linnu- kasvatus
Esindatud põllumajandustootjad	462	281	743	178	22
Ettevõtete arv valimis	76	29	105	14	9
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	282,2	89,5	209,4	48,2	59,2
Kokku loomühikuid - lü	191,4	38,5	133,6	17,3	1 245,0
veised - lü	190,9	38,4	133,3	3,8	0,0
lambad ja kitsed - lü	0,0	0,0	0,0	13,3	0,0
sead - lü	0,0	0,0	0,0	0,0	1 178,2
munakanad - lü	0,5	0,1	0,3	0,2	66,8
Veterinaarkulud - euro	9 011	285	5 713	219	47 234
Veterinaarkulud, euro/lü	47	7	43	13	38

Veterinaarkulud loomühiku kohta tootmistüüpide lõikes, 2018*(Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)*

	Piima- tootmine	Lihaveise- kasvatus	Piima- ja lihaveise- kasvatus	Lamba- ja kits- kasvatus	Sea- ja linnu- kasvatus
Esindatud põllumajandustootjad	73	184	256	157	34
Ettevõtete arv valimis	20	6	26	7	11
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	575,9	29,0	184,2	62,5	0,8
Kokku loomühikuid - lü	444,5	10,1	133,4	6,2	476,2
veised - lü	444,5	10,0	133,4	2,2	0,0
lambad ja kitsed - lü	0,0	0,0	0,0	3,9	0,0
sead - lü	0,0	0,0	0,0	0,0	340,9
munakanad - lü	0,0	0,0	0,0	0,1	135,4
Veterinaarkulud - euro	20 199	42	5 764	30	8 186
Veterinaarkulud, euro/lü	45	4	43	5	17

Veterinaarkulud loomühiku kohta piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes, 2018*(Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)*

	Veiste arv				Kõik
	1-50	51-200	201-500	> 500	
Esindatud põllumajandustootjad	245	103	57	57	462
Ettevõtete arv valimis	14	18	14	30	76
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	34,0	155,2	385,5	1 472,5	282,2
Kokku loomühikuid - lü	12,2	89,1	276,0	1 059,6	191,4
veised - lü	12,0	89,1	276,0	1 056,4	190,9
lambad ja kitsed - lü	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sead - lü	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
munakanad - lü	0,1	0,0	0,0	3,2	0,5
Veterinaarkulud - euro	222	2 432	11 766	55 822	9 011
Veterinaarkulud, euro/lü	18	27	43	53	47

Veterinaarkulud loomühiku kohta piimatootmise tootmistüübi ettevõtetes, 2018*(Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)*

	Veiste arv				Kõik
	1-50	51-200	201-500	> 500	
Esindatud põllumajandustootjad		17	39	17	73
Ettevõtete arv valimis		3	8	9	20
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha			317,9	1 573,0	575,9
Kokku loomühikuid - lü			278,4	1 157,8	444,5
veised - lü			278,4	1 157,8	444,5
lambad ja kitsed - lü			0,0	0,0	0,0
sead - lü			0,0	0,0	0,0
munakanad - lü			0,0	0,0	0,0
Veterinaarkulud - euro			10 967	59 117	20 199
Veterinaarkulud, euro/lü			39	51	45

Veterinaarkulud loomühiku kohta lihaveisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2018*(Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)*

	Veiste arv				Kõik
	1-50	51-200	201-500	> 500	
Esindatud põllumajandustootjad	184				184
Ettevõtete arv valimis	6				6
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	29,0				29,0
Kokku loomühikuid - lü	10,1				10,1
veised - lü	10,0				10,0
lambad ja kitsed - lü	0,0				0,0
sead - lü	0,0				0,0
munakanad - lü	0,0				0,0
Veterinaarkulud - euro	42				42
Veterinaarkulud, euro/lü	4				4

Veterinaarkulud loomühiku kohta lihaveisekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2018*(Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)*

	Veiste arv				Kõik
	1-50	51-200	201-500	> 500	
Esindatud põllumajandustootjad	322	116	35		473
Ettevõtete arv valimis	13	15	6		34
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	37,8	225,2	633,6		127,8
Kokku loomühikuid - lü	15,4	94,3	270,8		53,7
veised - lü	15,2	93,9	270,8		53,4
lambad ja kitsed - lü	0,2	0,4	0,0		0,2
sead - lü	0,0	0,0	0,0		0,0
munakanad - lü	0,0	0,0	0,0		0,0
Veterinaarkulud - euro	73	1 144	6 075		779
Veterinaarkulud, euro/lü	5	12	22		15

Veterinaarkulud loomühiku kohta piima- ja lihavesikasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2018*(Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)*

	Veiste arv				Kõik
	1-50	51-200	201-500	> 500	
Esindatud põllumajandustootjad	456	168	62	57	743
Ettevõtete arv valimis	32	28	15	30	105
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	46,0	156,7	390,7	1 472,5	209,4
Kokku loomühikuid - lü	17,2	83,6	272,3	1 059,6	133,6
veised - lü	17,0	83,6	272,3	1 056,4	133,3
lambad ja kitsed - lü	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
sead - lü	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
munakanad - lü	0,1	0,0	0,0	3,2	0,3
Veterinaarkulud - euro	157	1 779	11 091	55 822	5 713
Veterinaarkulud, euro/lü	9	21	41	53	43

Veterinaarkulud loomühiku kohta piima- ja lihavesikasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2018*(Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)*

	Veiste arv				Kõik
	1-50	51-200	201-500	> 500	
Esindatud põllumajandustootjad	184	17	39	17	256
Ettevõtete arv valimis	6	3	8	9	26
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	29,0		317,9	1 573,0	184,2
Kokku loomühikuid - lü	10,1		278,4	1 157,8	133,4
veised - lü	10,0		278,4	1 157,8	133,4
lambad ja kitsed - lü	0,0		0,0	0,0	0,0
sead - lü	0,0		0,0	0,0	0,0
munakanad - lü	0,0		0,0	0,0	0,0
Veterinaarkulud - euro	42		10 967	59 117	5 764
Veterinaarkulud, euro/lü	4		39	51	43

Veterinaarkulud loomühiku kohta lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2018*(Loomade heaolu toetust taotlenud ettevõtted)*

	Lammaste ja kitse arv		Kõik
	1-100	101-500	
Esindatud põllumajandustootjad	145	18	178
Ettevõtete arv valimis	10	2	14
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	43,4	64,2	48,2
Kokku loomühikuid - lü	11,0	31,4	17,3
veised - lü	5,2	0,7	3,8
lambad ja kitsed - lü	5,6	30,5	13,3
sead - lü	0,0	0,0	0,0
munakanad - lü	0,2	0,2	0,2
Veterinaarkulud - euro	227	205	219
Veterinaarkulud, euro/lü	21	7	13

Veterinaarkulud loomühiku kohta lamba- ja kitsekasvatuse tootmistüübi ettevõtetes, 2018
(Loomade heaolu toetust mittetaotlenud ettevõtted)

	Lammaste ja kitse arv		Kõik
	1-100	101-500	
Esindatud põllumajandustootjad	144	14	157
Ettevõtete arv valimis	6	1	7
Kasutatav põllumajandusmaa kokku - ha	64,9		62,5
Kokku loomühikuid - lü	5,1		6,2
veised - lü	2,4		2,2
lambad ja kitsed - lü	2,5		3,9
sead - lü	0,0		0,0
munakanad - lü	0,2		0,1
Veterinaarkulud - euro	24		30
Veterinaarkulud, euro/lü	5		5